

Sarie Marais

Susara Margaretha Maré, wereldster tegen haar zin

1869 - 1939

*My Sarie Marais is so ver van my hart,
Maar 'k hoop om haar weer te sien.
Sy het in die wyk van die Mooirivier gewoon.
Nog voor die oorlog het begin.*

Langzaam trekt de sliert ossenwagens over de uitgestrekte grasvlaktes. Ongenadig brandt de zon over het land. Maar de Voortrekkers zwoegen koppig verder, vanuit de Kaap naar Transvaal. De Grote Trek houdt halt bij de Mooirivier.

En daar vestigen ze zich, klaar voor een nieuw bestaan. Ook de familie Maré blijft er wonen. Een paar decennia later krijgt Susara zich onder de levenden in Eendraght bij Suikerbosrand in de provincie Transvaal. Daar onder in die mielies by die groen doringboom.

Bij de maïsvelden langs de doornstruiken.

Sarie wordt een flinke jonge meid. Als Jacobus Petrus Toerien vader Maré komt interviewen voor zijn krant *Di Patriot Van Die Paarl* valt de journalist prompt voor dochter Sarie. En zij, amper zestien, is op slag verliefd. Het wordt een mooi stel. En een vruchtbaar: zestien kinderen asjeblijf!

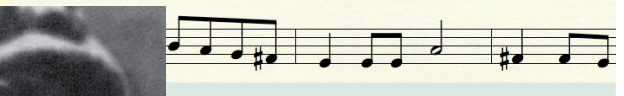
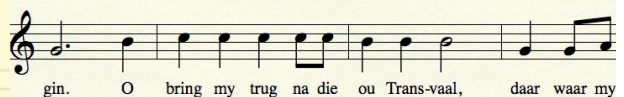
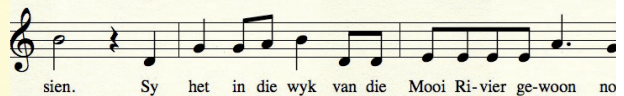
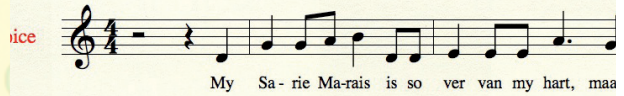
Tijdens een reportage over Amerikaanse goudzoekers die in de Transvaalse mijnen werken, hoort Petrus *Sweet Ellie Rhee* zingen, een liedje uit de Amerikaanse Burgeroorlog. *Carry me back to Tennessee*. De melodie blijft nazinderen.

Mijmerend herschrijft Petrus het weemoedig liefdesliedje en geeft z'n lieve Sarie de hoofdrol. *Sweet Ellie* wordt *My Sarie*, de Zuid-Afrikaanse Boerenoorlog figureert als achtergrond. Het liedje wordt immens populair.

Maar Sarie, diepgelovig en eenvoudig, staat niet graag in de belangstelling. Een intiem liedje speciaal voor haar? Dan hoeft niemand anders dat te horen. *My liefingsliedjie word so misbruik op danspartytjies, en elke keer is daar 'n stertjie by*, protesteert ze. Journalisten die haar willen interviewen, wijst ze kordaat de deur.

Ze stopt de tekst onder een pak papieren in een koekjestrommel.

Het leven van Sarie loopt niet over rozen. *Tant*

My Sarie Marais veroverde de hele wereld: van regimentmars van de Britse Royal Marines Commandos tot op het repertorium van het Franse Vreemdelingenlegioen. En hier bij ons geen kampvuur zonder Sarie Marais ...

Mossie, zoals de burens aan de Mooirivier haar noemen, verliest acht van haar kinderen en haar grote liefde Petrus sterft door malaria. De jonge weduwe trekt in bij een van haar dochters. Negentien jaar later sterft ze in grote armoede.

Kort voor haar dood vraagt ze haar dochters om de documenten in de koekjestrommel te verbranden. En zo verdwijnt de officiële tekst. *Ons kan maar net vermoed dat dit die gediggie is wat sy graag vernietig wou sien omdat sy so sterk godsdienstig was*, vertellen haar dochters. Sarie wordt begraven in een eenvoudig, ongemerkt graf in de *Memoriam-begraafplaats* in Bloemfontein. Later wordt er een steen met haar naam bijgezet en een *doringboom* geplant.

Bij de opening van de Olympische Spelen in 1930 in de Verenigde Staten werd *My Sarie Marais* bij vergissing als nationale hymne van Zuid-Afrika gespeeld.

der in die mie-lies by die groen do-ring-boom,